Inspectie Jeugdzorg
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 483 3500 AL Utrecht

Veilig Thuis Gelderland Zuid
T.a.v.
Directeur Veilig Thuis
Directeur Publieke Gezondheid GGD Gelderland Zuid

Bezoekadres
Stadsplateau 1
3521 AZ Utrecht
T 088 3700230
www.inspectiejeugdzorg.nl

Inlichtingen bij

Ons kenmerk
IJZ/16044141-JN/16-10P

Bijlagen
Reactie GGD Gelderland Zuid d.d. 27/04/2016 op conceptbrief

Datum 28 april 2016
Betreft Verscherpt Toezicht Veilig Thuis Gelderland Zuid

Geachte,

Bij deze deel ik u mee dat de Inspectie Jeugdzorg en de Inspectie voor de Gezondheidszorg (hierna: de inspecties) Veilig Thuis Gelderland Zuid met ingang van 22 april 2016 om 15.00 uur voor een periode van maximaal zes maanden onder verscherpt toezicht hebben gesteld. U bent hierover door de hoofdinspecteur van de Inspectie voor de Gezondheidszorg en mijzelf op 22 april 2016 op genoemd tijdstip in een gesprek geïnformeerd.

Achtergrond instellen verscherpt toezicht
Op 23 oktober 2015 hebben de inspecties Stap 1 van het toezicht naar Veilig Thuis uitgevoerd bij Veilig Thuis Gelderland Zuid. Veilig Thuis Gelderland Zuid voldeed slechts aan 8 van de 24 verwachtingen uit het toetsingskader. De inspecties constateerden urgente verbeterpunten ten aanzien van het zicht hebben op de veiligheid van alle leden van gezinnen en huishoudens. Medewerkers van Veilig Thuis Gelderland Zuid hadden geen actueel beeld van de veiligheid bij zaken die op de wachtlijst stonden. Tevens hadden de medewerkers geen actueel beeld van de veiligheid bij een deel van de zaken op hun caseload, omdat zij een te hoge caseload hadden. Daarnaast werd niet eenduidig gewerkt conform het protocol van handelen, werd de veiligheid niet standaard ingeschat aan de hand van een gestandaardiseerd instrument en werd bij (complexe) casuïstiek niet altijd een vertrouwensarts of gedragswetenschapper betrokken.

Gezien de geconstateerde zorgen heeft op 3 november 2015 met spoed een bestuurlijk gesprek plaatsgevonden tussen u en de hoofdinspecteur van de Inspectie Jeugdzorg. In dit gesprek heeft u aangegeven inmiddels verbetermaatregelen in gang gezet te hebben, waardoor u verwachtte dat de wachtlijst eind november 2015 zou zijn weggewerkt en er meer ruimte bij de medewerkers zou zijn voor het doorvoeren van de benodigde verbeterpunten.

De inspecties hebben het toezicht op Veilig Thuis Gelderland Zuid sinds november 2015 geïntensiveerd. Veilig Thuis Gelderland Zuid heeft een verbeterplan opgesteld, dat grotendeels voldeed aan de verwachtingen van de inspecties. In dit verbeterplan werd genoemd dat extra capaciteit is ingezet en dat op 30 november 2015 de wachtlijsten zijn weggewerkt en dat gewerkt kon worden aan het verkleinen van de caseload van medewerkers. Op 10 december 2015 hebben de inspecties u in hun schriftelijke reactie op het verbeterplan verzocht om actuele cijfers over de formatie en realisatie van de caseload verlaging bij de

medewerkers en om de inspecties iedere maand een overzicht van de actuele stand van zaken ten aanzien van de wachtlijst te sturen.

Op 6 januari 2016 hebben de inspecties een voortgangsbezoek gebracht aan Veilig Thuis Gelderland Zuid. Tijdens dit bezoek werd duidelijk dat er toch nog sprake was van een substantiële wachtlijst. Hierop hebben de inspecties maandelijks informatie opgevraagd en ontvangen over de wachtlijsten. Ook heeft Veilig Thuis Gelderland Zuid twee maal een interne audit uitgevoerd en over de resultaten aan de inspecties gerapporteerd. De cijfers over de wachtlijst die naar de inspecties gestuurd zijn bedroegen op 9 februari 2016 31 zaken, op 1 maart 17 zaken en op 6 april 74 zaken. Bij het overzicht van de wachtlijst van 6 april viel het de inspecties op dat de wachtlijst significant gestegen was en dat zaken op de wachtlijst stonden uit januari en februari, die niet vermeld waren op de eerder aan de inspecties gerapporteerde wachtlijsten.

Anoniem signaal
Op woensdag 13 april 2016 ontvingen de inspecties een anoniem signaal waaruit naar voren kwam dat Veilig Thuis Gelderland Zuid de inspecties niet volledig geïnformeerd zou hebben over de wachtlijst.

De inspecties hebben vervolgens een onaangekondigd bezoek gebracht aan Veilig Thuis Gelderland Zuid op vrijdag 15 april 2016.

Naar aanleiding van dit onaangekondigd toezicht concluderen de inspecties dat Veilig Thuis Gelderland Zuid de afgelopen maanden een vertekend beeld over de wachtlijst aan de inspecties heeft gegeven. De inspecties zijn niet geïnformeerd over een achterstand van ongeveer 160 zaken die nog beoordeeld moesten worden en niet over ongeveer 235 zaken die nog overgedragen moeten worden aan het lokale veld.

Conclusie
De inspecties stellen vast dat hiermee het vertrouwen van de inspecties in de aanpak en werkwijze van de directie van de GGD, onderdeel Veilig Thuis, Gelderland Zuid ernstig geschaad is. Bovendien hebben de inspecties er onvoldoende vertrouwen in dat Veilig Thuis Gelderland Zuid de wachtlijsten binnen redelijke termijn kan wegwerken. Op dit moment lopen kinderen en kwetsbare volwassenen forse risico’s.

Verwachtingen
De primaire verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van Veilig Thuis Gelderland Zuid berust bij de directie en het Dagelijks Bestuur van de GGD Gelderland Zuid. De inspecties verwachten dat u er zorg voor draagt dat het vertrouwen in Veilig Thuis Gelderland Zuid op zo kort mogelijke termijn hersteld wordt door thans de noodzakelijke maatregelen te treffen op het gebied van de gestelde tekortkomingen met betrekking tot de wachtlijst en de verbeterpunten uit het toezicht Stap 1. Onderdeel daarvan is dat u de inspecties in de periode van het verscherpt toezicht informeert over alle relevante zaken die van invloed kunnen zijn op de kwaliteit van Veilig Thuis. U heeft aangegeven zich dat te realiseren en u heeft toegezegd dat de informatieverstrekking aan de inspectie in de toekomst bijtijds, waarheidsgetrouw en adequaat zal zijn.

Voor het herstel van het vertrouwen in het functioneren van Veilig Thuis Gelderland Zuid is het voor de inspecties onontbeerlijk dat concrete resultaten worden geboekt. Daartoe verwachten de inspecties tijdens het verscherpt toezicht minimaal de volgende stappen van Veilig Thuis:

- De wachtlijst moet op zo kort mogelijke termijn op een verantwoorde wijze naar een aanvaardbaar niveau worden teruggebracht. In de zes maanden dat het verscherpt toezicht duurt verwachten de inspecties minimaal een lineaire afname van de (totale) wachtlijst tot een werkvoorraad van maximaal 10-20 zaken. De inspecties ontvangen per omgaande en vervolgens tweewekelijks een overzicht van de wachtlijst van minstens alle zaken die wachten op triage, op onderzoek en op overdracht naar het lokale veld.
- Daarnaast stuurt Veilig Thuis de inspectie tweewekelijks een opgave van de caseload per medewerker.
- Veilig Thuis moet in de tussentijd zicht hebben op de veiligheid van de kinderen, leden van gezinnen en huishoudens op de wachtlijst. De inspectie verwacht dat Veilig Thuis Gelderland Zuid de inspecties nader informeert hoe ze de veiligheid van deze kinderen, leden van gezinnen en huishoudens gaat waarborgen totdat de wachtlijsten zijn afgenomen.
  Veilig Thuis moet de voorgenomen verbetermaatregelen op de in Stap 1 van het toezicht geconstateerde tekortkomingen voortvarend uitvoeren en zo nodig bijstellen. Voor het verscherpt toezicht kan worden opgeheven zullen de inspecties een hertoets naar Stap 1 uitvoeren, waarvan de uitkomst voldoende moet zijn.

In het gesprek met de inspecties geeft de voorzitter van het Dagelijks Bestuur van de GGD Gelderland Zuid aan dat het Dagelijks Bestuur het mandaat van het Algemeen Bestuur heeft gekregen om de benodigde financiële middelen in te zetten om de wachtlijst op korte termijn terug te brengen naar een aanvaardbare werkvoorraad. Hiertoe zal Veilig Thuis Gelderland Zuid medewerkers van een extern bureau inzetten om onderzoeken te verrichten. Daarnaast zullen op korte termijn vervolgtrajecten uitgezet worden bij de SAVE-teams in Rivierenland en bij de Regieteams in de regio Nijmegen.

Vervolgacties inspectie
De inspecties monitoren in de periode van het verscherpt toezicht nauwkeurig of de aangekondigde verbetermaatregelen (verder) worden uitgevoerd en geborgd. Tevens gaan de inspecties na of Veilig Thuis Gelderland Zuid ook anderszins de noodzakelijke stappen zet zoals hierboven zijn aangegeven. De inspecties zullen binnen de periode van verscherpt toezicht aangekondigde en onaangekondigde bezoeken brengen. Daarnaast verwachten de inspecties van Veilig Thuis Gelderland Zuid, naast de tweewekelijkse informatie over de wachtlijst en caseload, maandelijks een voortgangsrapportage over de ingezette verbetermaatregelen.

Procedure verscherpt toezicht en openbaarmaking
Het instellen van verscherpt toezicht is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) en daarom niet vatbaar voor bezwaar en beroep. Wel kunt u hierop inhoudelijk reageren. In het gesprek van 22 april heb ik u medegedeeld dat u voor vrijdag 29 april om 15.00 uur uw reactie op de instelling

van het verscherpt toezicht schriftelijk kenbaar kan maken aan de inspecties. Uw reactie zal in deze brief worden opgenomen. Deze brief wordt vervolgens openbaar gemaakt op de website van de inspecties (www.inspectiejeugdzorg.nl en www.igz.nl). De openbaarmaking gaat gepaard met een persbericht.

Conform artikel 4:8 Awb hebben de inspecties u tevens tot vrijdag 29 april 2016 om 15.00 uur gelegenheid geboden uw eventuele bedenkingen tegen de openbaarmaking van het verscherpt toezicht in te dienen. In het gesprek van 22 april heeft u aangegeven geen bedenkingen te hebben.

Uw schriftelijke reactie kunt u mailen naar: inspectiejeugdzorg@inspectiejz.nl onder vermelding van het kenmerk rechts bovenaan deze brief. Een afschrift van deze brief stuur ik aan dhr. L.C.M. Frings, voorzitter Dagelijks Bestuur GGD Gelderland Zuid en Veilig Thuis Gelderland Zuid.

De inspectie gaat ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend, mede namens de Inspectie voor de Gezondheidszorg,

mw. drs. G.E.M. Tielen
hoofdinspecteur Inspectie Jeugdzorg

Bijlage: Reactie GGD Gelderland Zuid d.d. 27/04/2016 op conceptbrief

Bijlage

Gelderland-Zuid

Inspectie Jeugdzorg
T.a.v. de hoofdinspecteur

ons kenmerk:	GGD/DIR/MP/JvW	afdeling:	Directie
uw kenmerk:		contactpersoon:	
datum:	27 april 2016	doorkiesnummer:	
onderwerp:	Reactie op conceptbrief d.d. 25 april 2016	e-mail:	

Geachte mevrouw T.,

Hierbij ontvangt u onze reactie naar aanleiding van uw conceptbrief d.d. 25 april jl. met kenmerk IJZ/16044106-JN/15-05P over verscherpt toezicht Veilig Thuis Gelderland-Zuid.

Wij delen uw zorg, zeker gezien de bevindingen als het gaat om het waarborgen van de veiligheid van kinderen, leden van gezinnen en huishoudens. Wij zullen ons dan ook inzetten om de ontstane situatie ten goede te keren.

U geeft aan dat Veilig Thuis Gelderland-Zuid een vertekend beeld over de wachtlijst heeft gegeven. Veilig Thuis Gelderland-Zuid benadrukt dat er geen intentie is geweest om cijfers betreffende wachtlijsten 'achter te houden' en betreurt dat een vertekend beeld van de situatie is ontstaan. Dat wat Veilig Thuis Gelderland-Zuid in 2016 heeft gerapporteerd was een wachtlijst voor het starten van onderzoek.

Sinds het eerste kwartaal 2016 kan adequate managementinformatie worden gegenereerd uit het registratiesysteem. Voor deze tijd moet managementinformatie door het gebruik van meerdere systemen die niet op elkaar aansloten, 'handmatig' bij elkaar worden gezet. Momenteel zijn de werkprocessen en managementinformatie dusdanig gestroomlijnd dat er vanaf april 2016 op meerdere plekken in het proces de in- door-en uitstroom van meldingen in beeld is.
Met de huidige beschikbare managementinformatie zal Veilig Thuis Gelderland-Zuid voortaan adequaat inspectie en bestuur informeren over werkvoorraden in het gehele proces, caseload en wettelijke termijnen.

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van GGD Gelderland-Zuid van 14 april jl. is naar aanleiding van de ontstane werkvoorraden/wachtlijsten, door het Algemeen Bestuur besloten het Dagelijks Bestuur te mandateren om passende maatregelen te nemen om deze weg te werken. Op 15 april heeft de inspectie Veilig Thuis onaangekondigd bezocht. Het Dagelijks Bestuur heeft vervolgens op 21 april jl. besloten extra middelen in te zetten om beide werkvoorraden/wachtlijsten weg te werken.

Centraal postadres
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen
www.ggdgelderlandzuid.nl
info@ggdgelderlandzuid.nl

Hoofdvestigingen
GGD Gelderland-Zuid

Regio Nijmegen (Nijmegen)
Rivierenland (Tiel)

Bezoekadres
Regio Nijmegen
Groenewoudseweg 275
6524 TV Nijmegen

T: (088) 144 71 44
F: (024) 322 69 80

ISO 9001 HKZ

BIC /SWIFT: RABONL2U
IBAN: NL56.RABO.030.73.24.826
BTW: NL8003.34.930.B01
KvK: 09212724

Tijdens het gesprek op 22 april heeft u de maatregelen die het Dagelijks Bestuur in gaat zetten aangemerkt als "een eerste stap op weg naar vertrouwen". Dit laatste zouden wij graag in uw brief opgenomen zien.

Onderstaand treft u een uiteenzetting van de maatregelen aan.

Het aanvalsplan zetten we in om Veilig Thuis binnen de kortst mogelijke termijn te laten voldoen aan de wettelijk gestelde eisen en is gericht op:

- Versneld wegwerken van de werkvoorraad start onderzoek door de inzet van een extern bureau;
- Versneld inzetten van de vervolgtrajecten in samenwerking met het lokale veld in de Regio Nijmegen en Rivierenland;
- Bij wachtlijsten een duurzame monitor inrichten, gericht op het waarborgen van de veiligheid van de kinderen, leden van gezinnen en huishoudens die op de wachtlijst staan. Concreet: opstellen van veiligheidsafspraken of opstellen van een veiligheidsplan, actief betrekken van specialistische organisaties en actief inzetten van het lokale veld (o.a. Regieteams in Nijmegen, SAVE team in Rivierenland), afhankelijk van prioriteit wekelijks of 2 wekelijks beoordelen of veiligheid in het geding is;
- Monitoren van caseload;
- Wijziging van de mandatering van de DPG en inzetten van een interim manager ten tijde van het verscherpte toezicht.

Het Dagelijks Bestuur committeert zich aan de bevindingen van de inspectie.

Ten aanzien van de tekst in uw brief, onderstaand twee aanvullingen, een vraag en een verzoek:

<u>Aanvullingen tekst</u>
U geeft op pag. 2 aan dat: "De cijfers over de wachtlijst die naar de inspecties gestuurd zijn bedroegen in februari 2016 31 zaken, in maart 17 zaken en in april 74 zaken". Ter aanscherping hiervan: de door Veilig Thuis gerapporteerde cijfers betreffen geen maandcijfers, maar geven aan dat op 9 februari 31 zaken op de wachtlijst stonden, op 1 maart 17 zaken en op 6 april 74 zaken.

Verder geeft u aan (pag. 2) dat "De inspecties zijn niet geïnformeerd over een achterstand van ongeveer 160 zaken die nog beoordeeld moesten worden". Hierbij willen wij aanvullen dat tijdens uw voortgangsbezoek op 6 januari jl. Veilig Thuis heeft aangegeven dat er ruim honderd zaken getrieerd moesten worden. Ter verheldering van de situatie: door de intensivering van het 'verrijkingsproces' (en daarmee vertraging van het triageproces) is dit aantal opgelopen naar 160. In februari en maart zijn deze meldingen weggewerkt. De werkvoorraad aan de voorkant (voor triage) was hiermee verdwenen, maar heeft geresulteerd tot 'werkvoorraad inzetten vervolgtraject' circa 235 zaken en 'werkvoorraad start onderzoek' circa 80 zaken.

<u>Vraag</u>
Op pag. 3 geeft u een opsomming van een aantal te nemen stappen door Veilig Thuis. Hieruit maken wij op dat de wachtlijst tijdens de zes maanden van het verscherpt toezicht tot een lineaire afname moet lijden tot een werkvoorraad van maximaal 10-20 zaken. Wij gaan ons richten op versneld aanpakken van de wachtlijsten/werkvoorraden. Verwacht u bij de hertoets op 7 juni een duidelijke lineaire afname of toetst u de wettelijke termijnen?

<u>Verzoek</u>
Tot slot willen wij u vragen of het mogelijk is om <u>voor donderdag 28 april 10.00 uur</u> te laten weten of u de reactie op uw bevindingen opneemt bij uw verslag. Dit gezien de Algemeen Bestuur vergadering die dan gehouden wordt en het belang om een volledig beeld te kunnen geven.

Hoogachtend,

Dhr. L.C.M. Frings
voorzitter Dagelijks Bestuur
GGD Gelderland-Zuid

Dr. ir. M.N. Pieters
Directeur Publieke Gezondheid
GGD Gelderland-Zuid